Licencjacki projekt programistyczny 2011

Program do wykonywania obliczeń statystycznych związanych z grą go

Podręcznik użytkownika

 ${\bf Wojciech\ Jedynak}$

Wrocław, 7 lipca 2011

Spis treści

Spis treści

1	Wprowadzenie	3
	1.1 Cel dokumentacji	3
2	Wymagania	3
3	Instalacja i usuwanie programu	4
	3.1 Postać binarna	4
	3.2 Kod źródłowy	4
4	Uruchamianie i zamykanie programu	5
•		5
	4.1 Rozpoczęcie pracy 4.2 Kończenie pracy	ں ت
	4.2 Konczenie pracy	อ
5	Konfiguracja programu	6
6	Utworzenie i wypełnienie bazy danych	7
7	Praca z programem	8
	7.1 Przeglądarka ruchów	8
	7.2 Lista gier	
	7.3 Analiza gry	
	7.3.1 Przegladarka eidogo	

1 Wprowadzenie

1.1 Cel dokumentacji

Zadaniem niniejszego podręcznika jest opisanie wszystkich aspektów dotyczących użytkowania programu GoStat od instalacji poprzez konfigurację i eksploatację do jego deinstalacji.

2 Wymagania

Program najlepiej działa pod systemami linuksowymi. Instalacja dla systemów z rodziny Windows jest możliwa, ale wymaga większej liczby kroków.

By używać programu konieczne jest posiadanie około 20 Mb miejsca na dysku oraz przeglądarki internetowej, która obsługuje JavaScript. W razie konieczności kompilacji programu należy posiadać połączenie z Internetem oraz udostępnić około 500 Mb dla kompilatora GHC (o ile nie został on już wcześniej zainstalowany).

3 Instalacja i usuwanie programu

Program jest dystrybuowany w dwu wersjach: w postaci binarnej oraz jako kod źródłowy. W razie potrzeby najnowszą wersję można pobrać bezpośrednio z internowego archiwum kodu źródłowego: https://github.com/wjzz/GoStat.

3.1 Postać binarna

Należy:

- 1. pobrać plik GoStat-binary-os.tar.gz (gdzie os to 'linux' bądź 'windows')
- 2. rozpakować archiwum do wybranego katalogu
- 3. przejść do ów folderu
- 4. uruchomić (najlepiej z poziomu terminala) plik GoStat (GoStat.exe w przypadku Windows)

W celu usunięcia programu wystarczy usunąć wymieniony wcześniej katalog oraz ew. wszystkie utworzone za jego pomocą bazy danych (pliki *.db).

3.2 Kod źródłowy

Przed instalacją należy upewnić się, że zainstalowane są:

- Kompilator GHC (Glasgow Haskell Compiler), dostępny pod adresem http://www.haskell.org/ghc/
- 2. Pakiet narzędzi i modułów Haskell Platform, dostępny pod adresem http://hackage.haskell.org/platform/
- 3. Baza danych SQLite 3, dostępna pod adresem http://www.sqlite.org/

Dodatkowo, w przypadku instalacji pod Windows należy:

- Pobrać i zainstalować narzędzie MinGW (http://www.mingw.org/), (bezpośredni link http://sourceforge.net/projects/mingw/files/)
- 2. Wykonać instrukcje ze strony https://github.com/jgoerzen/hdbc/wiki/FrequentlyAskedQuestions
- 3. Poniższe polecenia wykonywać w programie MinGW Shell (a nie np. PowerShell czy CMD)

Aby zainstalować program GoStat ze źródeł należy:

- 1. rozpakować plik GoStat-source.tar.gz
- 2. przejść do katalogu GoStat
- 3. z poziomu terminala wydać polecenie cabal install
- 4. poczekać aż narzędzie cabal-install pobierze i zainstaluje wszystkie brakujące pakiety modułów Haskellowych (może to zająć do kilkunastu minut).

Jeśli instalacja przebiegnie pomyślnie program będzie dostępny po wydaniu polecenia GoStat (GoStat.exe dla Windows).

W celu usunięcia programu należy udać się do katalogu .cabal (domyślnie znajduje się on w katalogu domowym użytkownika) i usunuąć wszystkie podfoldery, które w nazwie mają frazę *GoStat*. Ewentualnie skasować należy także wszystkie utworzone za pomocą programu bazy danych (pliki *.db).

4 Uruchamianie i zamykanie programu

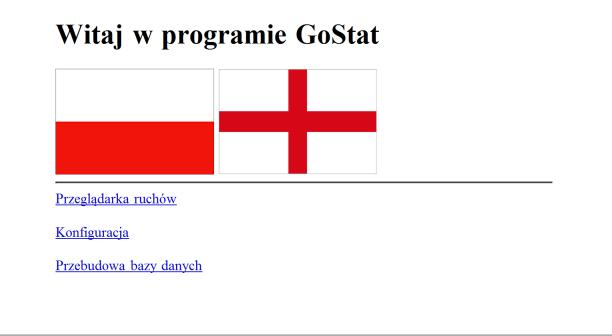
4.1 Rozpoczęcie pracy

Aby rozpocząć pracę z programem należy wydać polecenie ${\tt GoStat}$

Po chwili program odpowie Listening on port 8000...

Należy wówczas w przeglądarce internetowej wskazać adres http://localhost:8000

Powinna wtedy załadować się strona startowa:

Rysunek 1: Strona startowa

4.2 Kończenie pracy

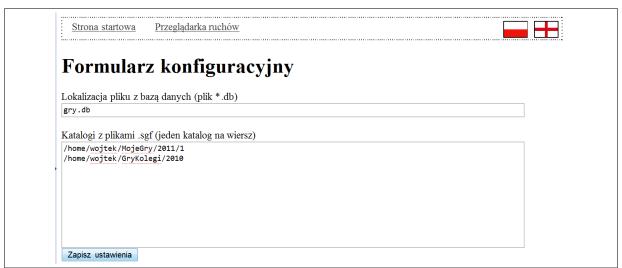
Aby zakończyć działanie programu należy zamknąć okno terminala bądź wysłać sygnał zakończenia (Control-C pod Linuks, Control-Z pod Windows).

UWAGA. Po wykonaniu tej czynności nie będzie można używać interfejsu WWW – otrzymamy komunikat "serwer nie odpowiada". Aby przywrócić działanie programu wystarczy go ponownie uruchomić.

5 Konfiguracja programu

Aby skonfigurować program, należy go: uruchomić (patrz rozdział: Rozpoczęcie pracy) i kliknąć odnośnik Konfiguracja widoczny na Rysunku 4.

Ukaże się wówczas następujący formularz:

Rysunek 2: Formularz konfiguracyjny

Składa się on z dwóch pól tekstowych.

W pierwszym z nich należy podać lokalizację pliku bazy danych o rozszerzeniu .db, którego GoStat użyje do zebrania informacji o podanych zapisach gier go. Plik nie musi istnieć fizycznie na dysku – zostanie on utworzony w razie potrzeby – ale jeśli podany zostanie katalog, to wymagane jest, aby został on wcześniej utworzony.

W drugim polu należy podać pełne (tj. bezwględne) scieżki do katalogów zawierających pliki .sgf z zapisami gier, które chcemy analizować przy pomocy programu GoStat. W każdym wierszy pola tekstowego można podać osobną ścieżkę.

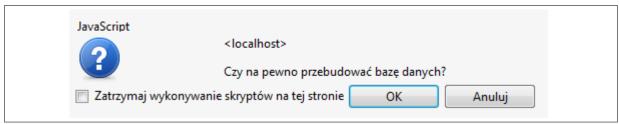
Ważne: nie trzeba podawać każdego katalogu osobno, gdyż program szuka gier we wszystkich podkatalogach podanych folderów.

Aby zapisać zmiany w konfiguracji, należy kliknąć Zapisz ustawienia. Wówczas automatycznie wrócimy do strony startowej (Rysunek 1). Aby wykonane zmiany były widoczne w przeglądarce ruchów, należy następnie wybrać Przebudowa bazy danych. Opcja ta jest opisana poniżej.

6 Utworzenie i wypełnienie bazy danych

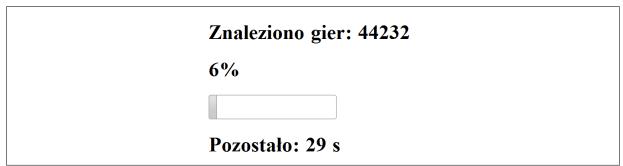
Aby utworzyć (przebudować) bazę danych i wypełnić ją danymi, należy: uruchomić program (patrz rozdział: Rozpoczęcie pracy) kliknąć odnośnik Przebudowa bazy danych widoczny na Rysunku 1.

Ponieważ przebudowa istniejącej bazy danych zaczyna się się od skasowania poprzedniej tabeli, użytkownik zostanie poproszony o potwierdzenie swego zamiaru:

Rysunek 3: Potwierdzenie utworzenia bazy danych

Po kliknięciu OK należy poczekać aż program wykona operację przebudowania do końca. Aby można było śledzić w czasie rzeczywistym postęp prac wyświetlona zostanie aktualizowana na bieżąco strona informacyjna:

Rysunek 4: Bieżący stan operacji przebudowywania bazy danych

Gdy wszystkie operacje zostaną wykonane, użytkownik zostanie automatycznie przekierowany do strony głównej ($Rysunek\ 1$).

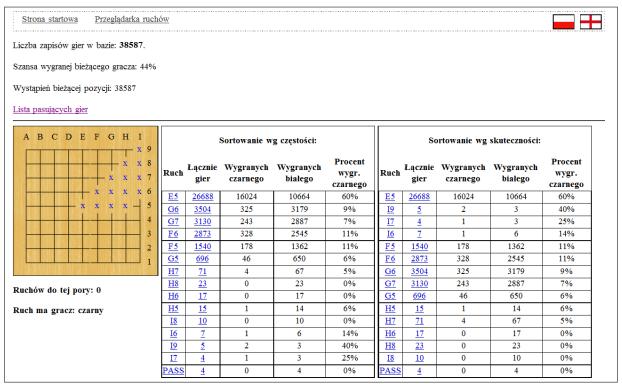
7 Praca z programem

Nim wybierzemy Przeglądarka ruchów należy skonfigurować program i utworzyć bazę danych.

7.1 Przeglądarka ruchów

Przeglądarka ruchów służy do analizowania danych statystycznych dotyczących ruchów wybieranych przez graczy na początku partii $(podczas\ otwarcia)$.

Ogólne informacje (dane statystyczne) są wyświetlane na głównym ekranie:

Rysunek 5: Przeglądarka ruchów – stan początkowy

Odnośniki w nagłówku strony służą do nawigacji do strony głównej oraz do ekranu widocznego na ry-sunku 5. Dodatkowo istnieje możliwość przełączania między polską i angielską wersją językową (poprzez klikniecie na odp. flagach).

Poniżej znajduje się informacja o łącznej liczbie gier o których program posiada informacje. Następne dwa wiersze pokazują prawdopodobieństwo wygranej bieżącego gracza (w pokazanej sytuacji) oraz liczbę wystąpień bieżącej pozycji w bazie danych.

Odnośnik *Lista pasujących gier* prowadzi do ekranu opisanego w następnym podrozdziale *Lista gier*, gdzie wypisane będą przykładowe gry z bazy danych, w których wystąpiła pozycja bieżąca.

Po lewej głównej części strony znajduje się plansza ilustrująca bieżącą pozycje (na rysunku 5 jest to sytuacja początkowa, na rysunku 6 zostały wykonane 3 zagrania). Znakami 'x' oznaczone zostały ruchy, które zostały wykonane w chociaż jednej z gier z kolekcji analizowanej przez program.

Pozostały obszar zajmują dwie tabele, w których wyliczono ww. zagrania oraz podano informacje, które mają pozwolić na ocenę ruchu (np. czy daje on dużą szanse wygranej).

Kliknięcie na dowolny x na planszy bądź na algebraiczne oznaczenie ruchu (kolumna Ruch) przenosi użytkownika do analizy sytuacji, w których to właśnie ten ruch został zagrany (por. $rysunek\ 6$ i jego opis).

Kliknięcie na odnośnik z kolumny Łącznie gier prowadzi do ekranu opisanego w podrozdziale Lista gier, gdzie wypisane będą przykładowe gry z bazy danych, w których wystąpiła pozycja powstająca po zagraniu ruchu, którego dotyczy dany wiersz tabeli.

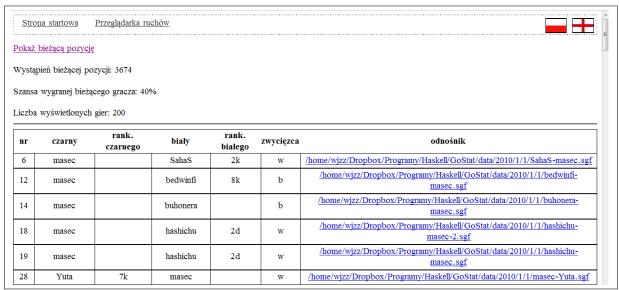
Rysunek 6: Przeglądarka ruchów – podświetlone wiersze

Rysunek 6 pokazuje sytuację, w której zagrano już 3 ruchy. Gdy zagrany jest choć jeden ruch, pokazywane są dwa dodatkowe odnośniki: Cofnij ostatni ruch oraz Od nowa. Pierwszy z nich cofa przebieg partii o jedno zagranie, drugi wraca na sam początek (pusta plansza).

Jeśli użytkownik ustawi kursor nad jednym ze znaków x, wówczas podświetlane są dane dotyczącego ruchu, któremu dany x odpowiada. Na rysunku 6 widzimy sytuację, która powstałaby, gdyby użytkownik ustawił kursor w obszarze oznaczonym przez czerwoną gwiazdkę.

7.2 Lista gier

Lista gier pozwala znaleźć gry w których pojawiła się wybrała pozycja. Udostępnianie dane o grach to nazwy graczy, ich rankingi oraz wynik partii. Dodatkowo, kliknięcie odnośnika z kolumny odnośnik prowadzi do strony Analiza gry opisanej w następnym podrozdziale. Odnośnik Pokaż bieżącą pozycję prowadzi do Przeglądarki ruchów dla bieżącej pozycji.

Rysunek 7: Lista gier

7.3 Analiza gry

Analiza gry to podstrona na której można znaleźć szczegołowe informacje na temat jednej wybranej partii.

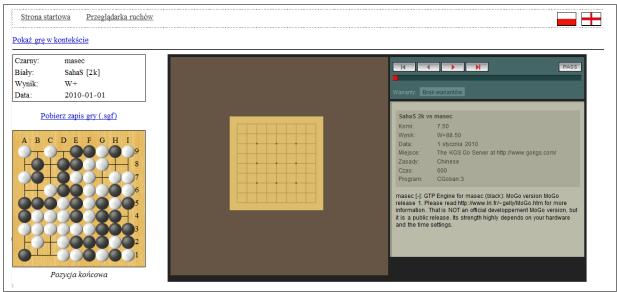
Dostępne opcje to:

- 1. informacje o zawodnikach, wyniku oraz dacie rozegrania partii
- 2. odnośnik do źródłowego pliku .sgf
- 3. ilustracja pozycji końcowej w danej grze
- 4. osadzona w stronę przeglądarka gier eidogo

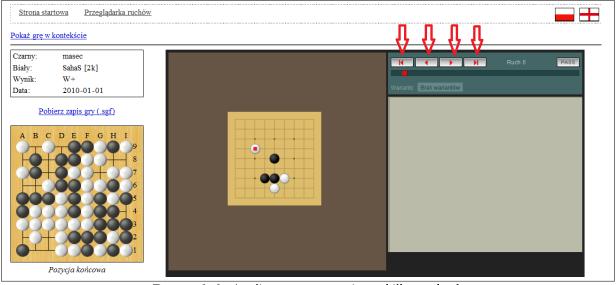
7.3.1 Przeglądarka eidogo

Eidogo to przeglądarka zapisów w formacie .sgf, dzięki której można w wygodny sposób zapoznać się z przebiegiem całej partii. Na rysunku 8 widzimy sytuację bezpośrednio po wczytaniu strony, na rysunku 9 zaś czerwonymi strzałkami oznaczono przyciski, której pozwalają (odpowiednio, od lewej do prawej) wrócić na początek gry, cofnąć jeden ruch, zobaczyć następny ruch, przejść do końcowej sytuacji.

7 Praca z programem 7.3 Analiza gry

Rysunek 8: Analiza gry – sytuacja początkowa

Rysunek 9: Analiza gry – sytuacja po kilku ruchach